Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1874. Wydano i rozesłano dnia 28. Kwietnia 1874. **Część XIX.**

Nr. 29.

Ustawa

względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hypotecznych (gruntowych) dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

1. Postanowienie ogólne.

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem założone będą księgi hypoteczne (gruntowe).

Księgi te założone będą z urzędu dla wszystkich miejscowości, dla których nie istnieją księgi publiczne jako hypoteczne uważać się mające; dla miejscowości zaś, dla których wspomniane księgi istnieją, otyle, o ile księgi tam prowadzone nie odpowiadają wymogom niniejszej ustawy.

§. 2.

Do ksiąg hipotecznych wpisane będą wszelkie nieruchomości i prawa za nieruchomości poczytane. (§. 298 u. c.)

Wyjętemi są jednak ruchomości:

1. które stanowią dobro publiczne (§. 287. u. c.);

2. które są w posiadaniu przedsiębiorstwa kolei żelaznej i do ruchu kolejowego służą;

3. nieruchomości stanowić mające przedmiot ksiąg górniczych.

2. Urządzenie wewnętrzne ksiąg hypotecznych.

A. Księga główna.

§. 3.

Wykazy hypoteczne posiadłości tabularnych w obrębie jednego sądu kolegialnego jako realnej ich instancyi położonych, tworzą razem jedną księgę główną.

Przy zakładaniu ksiąg hypotecznych te posiadłości za tabularne uważać należy, które w myśl ordynacyi wyborczej dla Sejmu krajowego za dobra ziemskie tabularne poczytane być mogą.

Czy posiadłość uważaną być ma za tabularną, orzeka w razie wątpliwości po zasięgnięciu opinii Namiestnictwa i Wydziału krajowego, co do posiadłości w Galicyi i Lodomeryi położonych, sąd krajowy lwowski, co do posiadłości położonych w okręgu byłego wolnego miasta Krakowa, sąd krajowy krakowski.

Wykazy hypoteczne posiadłości położonych w obrębie miasta, w którem sąd kolegialny będący zarazem instancyą ich realną ma swoją siedzibę, tworzą razem jedną księgę główną. Większe jednak gminy miejskie podzielone być mogą, dla łatwiejszego przeglądu na dzielnice miejscowo odgraniczone a w takim razie utworzoną będzie dla każdej pojedyńczej dzielnicy osobna księga główna.

Wykazy hypoteczne wszystkich innych posiadłości w jednej gminie katastralnej położonych, tworzą razem jedną główną księgę.

W razie potrzeby założone będą księgi dodatkowe dla każdej księgi głównej z osobna.

a) Treść wykazów hypotecznych.

§. 4.

Jeden wykaz hypoteczny obejmować ma w powszechności jedno tylko ciało hypoteczne, wyjątkowo można jednak w księgach hypotecznych, które obejmują posiadłości ziemskie nie tabularne, wciągać do jednego wykazu kilka ciał hypotecznych mniejszej wartości do jednego i tego samego właściciela należących, jeżeli nie ma obawy, by z tego w stanie hypotecznym jaka zawiłość wyniknąć mogła.

§. 5.

Każda posiadłość, będąca całością fizycznie ciągłą, tworzyć może dla siebie osobne ciało hypoteczne.

Połączenie kilku posiadłości do tego samego właściciela należących w jedno ciało hypoteczne wtedy tylko może nastąpić, jeżeli takowe nie są rozmaicie obciążone i także pod względem ograniczeń prawa własności, żadnej między niemi nie ma różnicy, lub jeżeli przeszkody te równocześnie z tem połączeniem usunięte zostaną.

b) Karty wykazu hypotecznego.

§. 6.

Każdy wykaz hypoteczny składa się z karty stanu majątkowego, z karty własności i z karty ciężarów.

§. 7.

Karta stanu majątkowego zawierać będzie wszystkie części składowe ciała hypotecznego i te prawa rzeczowe, które z własnością ciała hypotecznego lub z częścią składową tegoż są połączone.

Oznaczenie części składowych ciała hypotecznego zgadzać się powinno z oznaczeniem takowych w katastrze i na mapie katastralnej.

Jeżeli jakie ciało hypoteczne ma powszechnie znaną nazwę, wyrazić ją należy w napisie karty stanu majątkowego. W napisie tym uwidocznione być ma także, jeżeli ciało hypoteczne znajduje się w stosunku niezupełnej własności.

§. 8.

Jeżeliby stan majątkowy w skutek wpisu na innej karcie dokonanego pod względem treści w czemkolwiek zmieniony został, zmiana takowa na karcie stanu majątkowego z urzędu uwidoczniona będzie.

Każdy wpis służebności gruntowej uskuteczniony w wykazie posiadłości służebnej jak niemniej każdą następną zmianę tego wpisu na karcie stanu majątkowego posiadłości uprawnionej z urzędu uwidocznić należy.

§. 9.

Karta własności służy do wpisania praw własności, tudzież owych ograniczeń, którym podlega właściciel pod względem zdolności osobistej w swobodnem zarządzaniu majątkiem.

Oprócz tego uwidocznić należy na tej karcie wszystkie ograniczenia do karty ciężarów zaciągnąć się mające, którym każdy właściciel w rozrządzeniu ciałem hypotecznem lub częścią tegoż podlega.

§. 10.

Karta ciężarów wyszczególnić ma wszelkie na posiadłości ciężące prawa rzeczowe, tudzież prawa na tych prawach nabyte, dalej prawa odkupu pierwokupna, najmu i dzierżawy, a oprócz tego wszelkie takie ograniczenia w rozrządzeniu całem ciałem hypotecznem lub częścią onegoż, którym podlega każdy właściciel tej obciążonej posiadłości.

§. 11.

Jeżeli w jednym i tym samym wykazie zawartych jest kilka ciał hypotecznych, natenczas wpisy do nich się odnoszące uskutecznione będą na karcie stanu majątkowego dla każdego z tych ciał w odrębnych odstępach z osobna, na dalszych zaś dwóch kartach dla wszystkich ciał hypotecznych w porządku jak po sobie następują.

Każde z tych ciał hypotecznych otrzyma na karcie stanu majątkowego dla szczegółowego oznaczenia liczbę bieżącą, a do oznaczenia tego odwoływać się należy przy wszystkich odnośnych wpisach na karcie własności lub na karcie ciężarów uskutecznić się mających; przy takiem odwołaniu trzeba liczbę odnośną wypisać głoskami.

Jeżeliby które z tych ciał hypotecznych w jednym i tym samym wykazie zawartych do innego wykazu hypotecznego przeniesionem być miało, natenczas przeniesienie to wykonać należy z wszystkiemi wpisami, odnoszącemi się do tego ciała hypotecznego.

c) Rejestra.

§. 12.

Dla każdej księgi głównej utrzymywane będą rejestra ciał hypotecznych tudzież osób, dla których i przeciw którym wpisy się uskuteczniają.

B. Zbiór dokumentów.

§. 13.

Dla wszystkich ksiąg głównych jednego i tego samego sądu, utrzymywany będzie wspólny zbiór dokumentów; jednakże dla księgi głównej posiadłości tabularnych utrzymywany ma być osobny taki zbiór.

3. Postępowanie przy zakładaniu ksiąg hypotecznych.

a) Władze wykonawcze.

§. 14.

Zakładanie ksiąg hypotecznych przeprowadzać będą sędziowie powiatowi, przełożeni sądów powiatowych, miejsko delegowanych, lub ich zastępcy, pod bezpośrednim nadzorem prezydentów sądów kolegialnych pierwszej instancyi, lub wyznaczonych przez nich urzędników sądowych. Zastępcą sędziego powiatowego może być tylko taki urzędnik sądowy, który złożył egzamin sędziowski.

Jeżeliby ze względu na stan spraw, lub na urzędowe stosunki sądu powiatowego zachodziła obawa, że sędzia powiatowy w sposób odpowiedni lub w czasie stosownym założenia ksiąg hipotecznych wykonać nie zdoła, natenczas może prezydent wyższego Sądu krajowego w którego okręgu sąd

powiatowy ma swoją siedzibę, czynność tę na czas potrzeby poruczyć innemu urzędnikowi sądowemu, który złożył egzamin sędziowski. Urzędnik ten przydzielonym będzie dotyczącemu sądowi powiatowemu, do tymczasowego pełnienia służby.

Do zakładania ksiąg hypotecznych dla miasta, w którem sąd kolegialny pierwszej instancyi ma swoją siedzibę, może także prezydent tegoż sądu, jeżeli to za stosowne uzna, zamiast przełożonego sądu powiatowego miejsko delegowanego powołać jednego lub kilku innych urzędników sądowych, zostających w służbie przy tym samym sądzie kolegialnym.

Urzędnicy sądowi w ten sposób do założenia ksiąg hypotecznych powołani, sprawują samoistnie wszystkie czynności, które niniejsza ustawa sądom i sędziom powiatowym przekazuje.

§. 15.

Do rozpraw ze stronami, winien urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący, przybrać przysięgłego protokolistę.

b) Zarządzenia przygotowawcze.

§. 16.

W celu przygotowania dochodzeń, dla każdej gminy katastralnej z osobna odbyć się mających, sporządzonym będzie jak najdokładniejszy spis posiadłości w gminie położonych i ich posiadaczy; należy także przysposobić kopię mapy katastralnej, tudzież odpisy protokołów parcelowych. Względem posiadłości ziemskich tabularnych w gminie katastralnej położonych, sporządzonym będzie osobny spis, a oprócz tego dostarczone być mają kopie mapy katastralnej z wyciągami protokołów parcelowych, te posiadłości obejmującej.

§. 17.

Dochodzenia powyżej wspomnione odbywać się mają w tej gminie miejscowej, do której gmina katastralna należy, a jeżeli zbadanie stanu rzeczy tego wymaga, na miejscu.

Dzień wyznaczony do rozpoczęcia tych dochodzeń, ogłoszonym będzie w dzienniku krajowym. Zarazem obwieścić go należy we wszystkich interesowanych i sąsiednich gminach i obszarach dworskich. Ogłoszenie to nastąpi z tym dodatkiem, że każdy, kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może się zgłosić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

§. 18.

Wszystkich wiadomych posiadaczy takich posiadłości w gminie katastralnej położonych, względem których dochodzenie stanu posiadania jest potrzebne, zawezwać należy do stawienia się, a to każdego z osobna z tem dołożeniem, aby dokumenta, odnoszące się do stosunków ich posiadania, ze sobą przynieśli.

Zawezwanie dla posiadaczy w gminie miejscowej zamieszkałych, nastąpi przez przełożonego gminy, dla posiadaczy zaś na obszarze dworskim zamieszkałych, przez zastępcę tego obszaru.

Posiadaczy obszarów dworskich tudzież posiadaczy poza obrębem miejscowej gminy i obszaru dworskiego zamieszkałych, zawezwie urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący, pismiennie.

§. 19.

Dla zawezwać się mających bezwłasnowolnych posiadaczy, których prawni zastępcy nie są wiadomi, tudzież dla posiadaczy z miejsca pobytu niewiadomych, którzy pełnomocników należycie upoważnionych nie ustanowili, ustanowi sąd powiatowy zastępców do rozprawy, w celu założenia ksiąg hypotecznych odbyć się mającej.

W razie niestawienia się osoby zawezwanej, ustanowi dla niej urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący zastępcę, jeżeli tego dalszy tok dochodzeń wymagać będzie.

§. 20.

Dochodzenia te odbywać się mają w obecności dwóch mężów zaufanych, wybranych przez reprezentacyą gminy, jako świadków sądowych.

c) Przedmiot i tok dochodzeń.

§. 21.

Przedmiotem dochodzeń będzie:

1. Zbadanie spisów posiadłości i map katastralnych pod względem prawdziwości i dokładności tychże, sprostowanie, gdzie należy, tych spisów i kopii map, w razie potrzeby przez przyzwanego geometrę przysięgłego.

2. Wyśledzenie praw własności i ograniczeń, którym właściciele co do wolności rozrządzania majątkiem podlegają.

3. Rozpoznawanie, które z parcel gruntowych same dla siebie stanowić mają osobne ciała hypoteczne a które w tym celu z innemi mają być połączone, niemniej, które ciała hypoteczne właściciel w jednym wykazie umieszczone mieć chce. (§, 4.)

4. Wyśledzenie znanej powszechnie nazwy ciała hypotecznego, konskrypcyjnego czyli domowego numeru, którym oznaczane bywa ciało hypoteczne lub pojedyncze jego części.

5. Wyśledzenie praw z posiadaniem nieruchomości połączonych, tudzież gruntowych i domowych służebności takowe obciążających.

Na inne prawa rzeczowe, a mianowicie na prawa zastawu, dochodzenia te rozciągać się nie będą.

Dochodzenie tych praw, o ile nie chodzi o prawa już zahypotekowane, które w myśl §. 32 niniejszej ustawy do nowych ksiąg hypotecznych przeniesione być mają, pozostawia się postępowaniu, które według ustawy z d. 25. Lipca 1871 Nr. 96 D. p. p. zarządzone będzie.

§. 22.

Względem takich posiadłości, które dotychczas wpisane były w księgach publicznych, za hypoteczne uważanych, postanowienia paragrafu 21 z tą odmianą zastosować należy, iż pominiętem będzie wyśledzenie praw własności i ograniczeń, którym właściciele w prawie rozrządzania majątkiem podlegają, wyśledzenie zaś praw, z posiadaniem tych posiadłości połączonych tudzież gruntowych i domowych służebności na nich ciążących, tylko o tyle będzie przedsięwziętem, o ile te prawa i służebności nie są już hypotecznie wpisane, i o ile względem takowych między stronami zupełne istnieje porozumienie.

§. 23.

Przy utworzeniu ciał hypotecznych (§. 21 ust. 3) z takich posiadłości, które były dotychczas wpisane w księdze publicznej za hypoteczną uważanej, służyć będzie za podstawę stan posiadania tej księdze odpowiedni.

Posiadłości zaś w takich księgach niewpisane a do jednego i tego samego posiadacza należące, połączone będą w jedno ciało hypoteczne, jeżeli posiadacz utworzenia osobnych ciał hypotecznych nie żąda. Połączenie to jednak o tyle tylko uskutecznionem być może, o ile według ustawy jest dopuszczalnem (§. 5), co w każdym razie jak najściślej zbadać należy przez przesłuchanie posiadacza, przez przegląd aktów sądowych, lub w inny sposób odpowiedni.

§. 24.

Gdyby się okazało, że części składowe ciała hypotecznego położone są w innej gminie katastralnej, natenczas dochodzić należy, które z parcel gruntowych w owej gminie położonych jako do tego ciała hypotecznego należące, uważane być mają.

Względem posiadłości ziemskich tabularnych jednak ograniczyć się należy tylko do wyśledzenia gmin katastralnych, w których reszta części składowych ciała hypotecznego jest położona.

§. 25.

Jeżeli twierdzenia lub roszczenia stron w sposób przekonywujący wykazane nie będą, lub jeżeliby takowym zaprzeczono, natenczas dochodzonem być powinno ostatnie faktyczne posiadanie, i wynik tego dochodzenia wszelkiemu dalszemu postępowaniu służyć ma za podstawę.

Względem takich posiadłości, które zapisane były dotąd w księgi publiczne, za hypoteczne uważane, stan hypoteczny tychże służyć ma za podstawę, nie uwłaczając jednak uzupełnieniu dokonać się mającemu, w skutek dochodzeń w paragrafie 22 wskazanych.

§. 26.

Wynik dochodzeń tudzież wszelkie istotne oświadczenia stron wciągnąć należy do protokołu, który przez urzędników sądowych, jakoteż przez mężów zaufanych gminy podpisanym będzie. Nadto podpisze każda strona swoje własne oświadczenie; w razie, gdyby podpisu swego odmówiła, należy uwidocznić przyczynę tego w protokole.

Względem dochodzenia odnoszącego się do posiadłości ziemskich tabularnych spisanym będzie osobny protokół.

d) Sporządzenie i sprostowanie arkuszów posiadania.

§. 27.

Skoro dochodzenia odnoszące się do całej gminy katastralnej ukończone będą, sporządzić należy arkusze posiadania. Tak dla każdego wyłącznego posiadacza, jakoteż dla każdej spólności kilku posiadaczy, założonym będzie osobny arkusz posiadania. Do każdego arkusza posiadania wpisane będą wszystkie posiadłości w gminie katastralnej położone, do tego samego posiadacza lub do tych samych spółposiadaczy należące, w porządku według ciał hypotecznych, tudzież wszystkie wyniki dochodzeń odnoszących się do tych posiadłości.

Jeżeli części składowe ciała hypotecznego położone są w innej gminie, należy okoliczność tę zanotować w arkuszu posiadania.

§. 28

Arkusze posiadania wraz z sprostowanemi spisami i z kopiami map katastralnych i protokołami parcelowemi, tudzież protokoły dochodzeń, złożone będą do powszechnego przejrzenia w właściwym sądzie powiatowym lub w miejscu, które wyznaczy kierujący dochodzeniem za uprzedniem zezwoleniem nadzorującego prezydenta sądu kolegialnego.

Kierujący dochodzeniem wyznaczy zarazem dzień, w którym w razie zgłoszenia zarzutów przeciw prawdziwości arkuszów dalsze dochodzenia prowadzone będą. Dzień ten ogłoszonym będzie w dzienniku krajowym, zarazem obwieścić go należy we wszystkich interesowanych tudzież sąsiednich gminach i obszarach dworskich.

§. 29.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkusza posiadania, mogą być wniesione albo w sądzie powiatowym, albo też w dniu w §. 28. wspomnianym u kierującego dochodzeniem, a to piśmiennie lub ustnie.

Jeżeli zarzuty opierają się na takich faktach, które przy dochodzeniu poprzedniem nie były wiadome, natenczas zarządzić należy co potrzeba w celu wyjaśnienia stanu rzeczy.

Jeżeli zarzut okaże się uzasadnionym, arkusz posiadania odpowiednio sprostowanym będzie.

e) Sporządzenie wykazów hypotecznych.

§. 30.

Po ukończeniu rozpraw nad zarzutami przeciw arkuszom posiadania wniesionemi, należy akta przedłożyć prezydentowi sądu kolegialnego pierwszej instancyi, pod którego nadzorem odbywa się czynność założenia ksiąg hypotecznych dla wszystkich posiadłości w obrębie tego sądu położonych.

Prezydent zbada, czy dochodzenia przeprowadzone zostały według postanowień ustawy. Spostrzeżone usterki usunąć należy w sposób właściwy, a w razie potrzeby drogą ponownych dochodzeń.

Akta za prawidłowe uznane lub należycie sprostowane, udzieli prezydent w celu sporządzenia wykazów hypotecznych i następnego prowadzenia ksiąg hypotecznych tym sądom realnym, które według §. 50. Normy jurysdykcyjnej z dnia 20. Listopada 1852. R. 251. D. p. p. do wykonywania jurysdykcyi realnej względem nieruchomości w właściwym ich obrębie położonych, powołane są.

Wykaz hypoteczny dla ciała hypotecznego, tabularnego, wtedy dopiero ma być sporządzony, gdy nadesłane będą wszystkie arkusze posiadania obejmujące części składowe tego ciała.

§. 31.

Wykazy hypoteczne, do których treść arkuszów posiadania przenieść należy, ułożone być mają wedle postanowień niniejszej ustawy. Jako wykazy hypoteczne mogą jednak arkusze posiadania natenczas być użyte, jeżeli takowe we formie wykazów hypotecznych są sporządzone, i jeżeli zawarte w nich wpisy odpowiadają postanowieniom niniejszej ustawy, odnoszącym się do treści kart wykazów hypotecznych.

§. 32.

Do wykazów hypotecznych, ułożyć się mających dla takich posiadłości, które dotąd w księdze publicznej za hypoteczną uważanej, są umieszczone, przenieść należy wszelkie do tej posiadłości odnoszące się wpisy hypoteczne, jeżeli przedmiot tych wpisów nie jest przeciwnym postanowieniom powszechnej ustawy hypotecznej. Przeniesienie to jednak na wpisy już wykreślone rozciągać się nie może.

Również zaniechanem będzie i przeniesienie wszelkich takich wierzytelności prywatnych, względem których istnieją warunki amortyzacyi, jeżeli zobowiązany w należytym czasie wniósł prośbę o zaniechanie ich przeniesienia.

§. 33.

Wykazy co do takich ciał hypotecznych, których części składowe w kilku gminach katastralnych są położone a do posiadłości ziemskich tabularnych nie należą, wniesione być mają do księgi hypotecznej owej gminy, w której leży główna część składowa.

W razie wątpliwości, którą z części składowych za główną uważać należy, rozstrzyga oświadczenie posiadacza.

Względem takich posiadłości w gminie katastralnej położonych, które należą do ciał hypotecznych w księdze tej gminy nie zawartych, sporządzonym będzie osobny spis, który do księgi hypotecznej załączonym być powinien.

W tym spisie oznaczone będą wykazy hypoteczne, zawierające te ciała hypoteczne, do których owe posiadłości należą.

§. 34.

Jeżeli po założeniu ksiąg hypotecznych kilka takich ciał, których wykazy w różnych księgach są umieszczone, w jedno ciało hypoteczne mają być połączone, natenczas należy wedle postanowienia §. 33. wskazać księgę hypoteczną, do której wykaz nowo utworzonego ciała hypotecznego ma być wciągniętym.

Połączenie jednakże ciał hypotecznych, wciągniętych czy to w jednej księdze lub też w kilku księgach hypotecznych, nie może nastąpić przed upływem terminu, do zgłoszenia praw obciążających według ustawy z dnia 25. Lipca 1871 (L. 96, Dz. p. p.), przepisanego.

§. 35.

Skoro ukończone będą rozprawy postępowania wprowadzić się mającego, według ustawy z dnia 25. Lipca 1871 l. 96 (Dz. p. p.) a przeniesienie dawnych ciężarów w myśl §. 18 wspomnianej ustawy przez wyższy C. k. sąd krajowy zarządzone wykonane będzie, należy wykazy hypoteczne do jednej księgi głównej należące oznaczyć liczbą bieżącą, jeżeli tego już poprzednio nie uczyniono i wykazy tak oznaczone, w odpowiedniej ich ilości oprawić w pojedyńcze tomy.

Stronnice każdego tomu oznaczone będą liczbami bieżącemi a liczbę ich stwierdzi na pierwszej stronnicy przełożony sądu własnoręcznym podpisem przy wyciśnięciu pieczęci urzędowej.

f) Przechowanie aktów odnoszących się do zaprowadzenia ksiąg hypotecznych.

§. 36.

Akta odnoszące się do założenia ksiąg hypotecznych przechowane będą w sądach do utrzymywania tych ksiąg powołanych.

4. Uwolnienie stron od ponoszenia kosztów założenia ksiąg hypotecznych.

§. 37.

Posiadacze nieruchomości do ksiąg hypotecznych wpisać się mających, nie będą pociągani do ponoszenia kosztów z założeniem ksiąg hypotecznych połączonych.

Jednakże gminy i wydzielone obszary dworskie są obowiązane dostarczyć lokalów potrzebnych do urzędowych rozpraw, utrzymywać je w stanie należytym, w razie potrzeby opalać. i także starać się o dostarczenie pomocy potrzebnej do poparcia czynności urzędowych.

Jeżeli gmina i obszar dworski do wypełnienia wspomnionych obowiązków wspólnie przyczynić się mają, natenczas w braku innego układu koszta ztąd powstałe rozdzielone będą, według stosunku przestrzeni posiadłości dworskiej do przestrzeni posiadłości gminy.

5. Postępowanie w celu uzupełnienia lub odnowienia ksiąg hypotecznych.

§. 38.

Przepisy postępowania, w celu założenia ksiąg hypotecznych niniejszą ustawą objęte, należy według jej ducha (analogicznie) i wtedy stosować, jeżeli księga hypoteczna ma być uzupełnioną przez wciągnięcie posiadłości do żadnej dotąd księgi nie wpisanej, albo jeżeli księga główna lub część jej ma być odnowioną z powodu, iż zaginęła lub do użytku niezdatną się stała.

6. Początek obowiązywania ustawy i wykonanie tejże.

§. 39.

Ustawa niniejsza obowiązuje od dnia jej ogłoszenia.

§. 40.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrowi sprawiedliwości, który wyda potrzebne rozporządzenia wykonawcze.

Budapeszt, dnia 20. Marca 1874.

Franciszek Józef m. p.

(L. S.)

Glaser m. p.